

Nr 236.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 28 maj 1912.

» » » i Andra kammaren den 28 maj 1912.

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående utredning i fråga om beredande af statsbidrag för å epileptikerhem vårdad, icke sinnesslö fallandesjuk.

(Statsutskottets utlåtande nr 121.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, att Riksdagen ville besluta, att för å epileptikerhem vårdad, icke sinnesslö fallandesjuk erhålles statsbidrag till samma belopp, som enligt kungl. kungörelsen af den 13 juni 1908 utgår till arbetshemselev vid anstalt för fallandesjuka sinnesslöa.

Till stöd för denna framställning har motionären anført följande:

»En klass af obotligt sjuka, för hvilken vården i Sverige i viss mån kan sägas vara försummad, är de fallandesjukas. Som bekant innefattar man under benämningen fallandesjuka eller epileptici sjuka, hvilkas sjukdomsgrad är synnerligen olika. En del patienter hafva sjukdomen i så lindrig grad, att för dem endast obetydliga absencer då och då förekomma; dessa kunna utan hinder häraf utföra sitt arbete. Andra åter lida af sin sjukdom i så hög grad, att de, vare sig på grund af våldsamhet eller mera utpräglad slöhet, enligt gällande stadga angående sinnessjuka äro berättigade till inträde å statens hospital och asyl. Mellan nu nämnda grupper finner man emellertid en stor skara lidande

— de som i dagligt tal benämnas fallandesjuka — hvilka genom sin sjukdom i större eller mindre grad äro förhindrade att bereda sig stadigvarande arbetsförtjänst och hvilka därför till största delen, när medelöshet föreligger, falla fattigvårdsstyrelserna till last och af dessa ackorderas ut till enskilda personer eller intagas å fattiggårdar. Den särskilda skötsel, som dessa sjuka skulle behöfva, kunna de ej på detta sätt erhålla. Såväl i de enskilda hemmen som på fattigvårdsinrättningar saknas i allmänhet förutsättningar härför, och på de sistnämnda anstalterna blifva ifrågavarande patienter ofta utsatta för de öfriga understödstagarnes hat och ovilja på grund af den lynnets egenart som ofta utmärker dem. Att genom ändamålsenlig skötsel mycket skulle kunna vinnas för ifrågavarande sjuka torde emellertid vara visst. Många kunna på så sätt förbättras och blifva arbetsföra, för alla kan ernås lindring i deras lidanden. Erfarenheter från vårdanstalter peka tydligt i denna riktning. Skall något i denna väg kunna göras, torde emellertid staten få lof att inskrida hjälpande i större omfattning än hvad hittills varit fallet.

Frånse dt de till ofvannämnda grupp hörande, hvilka äro berättigade till intagning å sinnessjukanstalt, har staten hittills lämnat understöd endast åt sådana fallandesjuka, som från barndomen äro sinnesslöa. Till uppfostringsanstalter för sinnesslöa fallandesjuka barn, som äro bildbara, utgår ett statsbidrag af 250 kronor per år för hvarje elev under högst 8 år samt till arbetshem för sådan fallandesjuk, som genomgått dylik uppfostringsanstalt eller annorledes förvärfvat en utbildning motsvarande den sådan anstalt afser att lämna, ett årligt anslag af 100 kronor för hvarje här intagen. Däremot har staten hitintills icke lämnat något som helst understöd åt sådana fallandesjuka, som icke äro sinnessjuka eller sinnesslöa, men på grund af sina ofta återkommande anfall likväl äro i behof att blifva omhändertagna å för dem lämpad anstalt.

Den enda vårdanstalt för fallandesjuka i vårt land torde vara Svenska Diakonsällskapetets vid Stora Sköndal. Erfarenheten från denna anstalt har gifvit vid handen, att behofvet af vård för dessa sjuka är synnerligen stort: platserna därstädes äro mycket eftersökta, fastän afgifterna måst sättas så höga som 550 kronor per år för tredje klass patient, och många mindre fattigvårdssamhällen ej ansett sig kunna på grund af det höga priset hafva råd att söka inträde för sina sjuka.

För detta hem ha ofvan nämnda bestämmelser angående understöd från staten verkat så att för en del patienter, de från barndomen sinnesslöa, understöd erhållits, för öfriga däremot ej. Att detta inverkar menligt på utvecklingen af epilektiker vården torde vara tydligt. I många fall är det svårt att skilja mellan dessa grupper af sjuka, och gifvetvis har någon lindring i afgifterna ej kunnat medgifvas kommunerna, då

det varit omöjligt att sätta afgifterna olika. Skulle däremot anslag af statsmedel kunna påräknas för alla patienter, blefve ställningen mycket klarare och någon minskning i afgifterna skulle kunna företagas.»

Riksdagen biträder den af medicinalstyrelsen uti ett den 8 maj 1912 afgifvet, till Riksdagen af Eders Kungl. Maj:t öfverlämnadt yttrande i ämnet uttalade mening, att motionärens förslag är värdt allt behjärtande.

Emellertid har Riksdagen ansett det vara af nöden att, innan beslut i af motionären föreslagen riktning fattas, utredning verkställes dels, såsom af medicinalstyrelsen ifrågasatts, angående antalet fallandesjuka, som ej kunna betecknas såsom sinnessjuka eller sinnesslöa, hvilken utredning emellertid enligt hvad af medicinalstyrelsens skrifvelse framgår, utan större svårighet skulle kunna anordnas i sammanhang med de provinsialläkarne åliggande besöken hos sinnessjuka inom distrikten, dels ock angående storleken af det bidrag som skulle lämnas för å epileptikerhem vårdad icke sinnesslö fallandesjuk m. m.

Vid sådant förhållande har Riksdagen ansett sig böra hos Eders Kungl. Maj:t begära utredning i ämnet.

Riksdagen får alltså anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning i fråga om beredande af statsbidrag för å epileptikerhem vårdad icke sinnesslö fallandesjuk samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning må föranleda.

Stockholm den 28 maj 1912.

Med undersåtlig vördnad.